

Сједињене Државе су током деценија у Немачку протерале седамдесетак људи који су учествовали у холокаусту. Али већина у Немачкој није отишла на суд јер нису нађени докази да су учествовали у конкретним убиствима, пише Дојче веле (DW).

Фридрих Карл Б. (95) је у фебруару ове године проглашен кривим у америчкој држави Тенеси јер је био чувар у концентрационим логорима, те тако учествовао у холокаусту. Старац је протеран у Немачку, где је стигао у Франкфурт.

Б. је признао да је био чувар, али је америчкој имиграционој служби рекао да „није сведочио“ злостављању логораша и „није знао“ за њихову смрт. У Немачкој није хтео да разговара са истражитељима.

Тужилаштво у Немачкој је већ крајем марта обуставило поступак због недостатка доказа. Наиме, нема више ни живих сведока из логора у којима је Б. био чувар, тако ће овај човек, који је од 1959. живео у САД, остатак живота мирно провести у домовини.

„Кад Американци протерују људе, онда је дужност немачког правосуђа да разјасни тај случај“, каже за DW Кристоф Хојбнер из Међународног комитета за Аушвиц у Берлину, који сматра „чудним“ што америчко и немачко правосуђе тако различито гледају на случај.

У протеклих четрдесетак година је из САД у Немачку протерано око седамдесет остарелих могућих злочинаца, и тек мали број њих уопште је изведен пред немачки суд. Многи су остатак живота провели по старачким домовима о трошку немачких пореских обвезника, пише DW.

Рођени Пољак Јакив Палиј се прикључио СС а као 95-годишњак је, након дугог дипломатског натезања, протеран из свог дома у Њујорку у Немачку.

САД ту делају по Закону о усељавању који је допуњен 1978. године, према ком држава може да протера сваког ко је на било који начин учествовао у нацистичким злоделима – под условом да постоји земља која ће га примити.

У Немачкој пак не постоји кривично дело учешћа у холокаусту – бивши нацисти могу бити осуђени, али само ако се докаже да су починили или помогли конкретно убиство. Остали злочини, попут силовања, отмица, мучења или смрти као последице насиља, одавно су застарели.

Због таквих немачких закона се љути Ели Розенбаум. Он већ три деценије лови нацисте који су се склонили у САД, а последњих десетак година у Министарству правосуђа води одељење за спровођење људских права. Тврди да Немци често одбијају да им се изруче бивши нацисти.

„Најчешће кажу: ‘жао нам је, али тај случај не можемо преузети’. Да примају само особе које могу да кривично гоне. Зато је низ нацистичких злочинаца умро у САД иако смо пред овдашњим судовима доказали да су учествовали у злочинима“, каже Розенбаум.

Он је лично испитивао многе од стотину нациста које је нашао. Каже да нико није престар да одговара и никад није прошло превише времена.

О тачној улози неког нацисте или војника у логорима смрти, Розенбаум каже да не жели да градира злочин: „За сваку жртву су сви били починиоци.“

(Дојче веле-Н1)